

Jari Koskela ps

Kirjallinen kysymys happigeneraattorien käyttöönotosta terveydenhuollossa

Eduskunnan puhemiehelle

Sairaaloissa tarvitaan runsaasti ja jatkuvasti lääketieteellistä happea etenkin anestesiaa ja hengityselinpotilaiden hengitystä varten. Soveliasta lääketieteellistä happea voidaan tuottaa kahdella tavalla: joko tislamalla alan teollisuuslaitoksessa tai suoraan sähköllä generoimalla paikan päällä sairaalassa. Nykyisin sairaalat käyttävät lähes yksinomaan tehdastislattua happea, jota Suomessa tuottaa ja myy vain kaksi yritystä.

Sanotun kahden tuottajan duopolistisen valta-aseman seurauksena sairaalakaasun hinta on varsin korkea, jopa moninkertainen, verrattuna sähkögeneraattorilla tuotettavan lääketieteellisen hapen tuotantokustannuksiin. Tehdastislattun sairaalahapen käyttämisessä on myös haittapuolena se, että hapen toimittaminen tehtailta sairaaloihin vaatii tiheästi toistuvia rekkakuljetuksia, jotka lisäävät liikennettä pääteillä ja saattavat hapen räjähdysominaisuuden takia aiheuttaa vaaratilanteita. Kuljettaminen aiheuttaa myös viivästystä verrattuna generaattorin käyttämiseen paikan päällä. Moninkertaisesti halvempaan sähköllä sairaalassa generoituun happeen ei liity näitäkään epäkohtia.

Koronaviruksen vuoksi ja varsinaisen lääkkeen puuttuessa huonokuntoisempien potilaiden elintoimintoja pyritään pitämään yllä lähinnä happihoidolla. Nykyisin mm. terveyskeskuksissa säilytetään vain muutamaa happipulloa. Ne tulevat loppumaan heti potilasmäärien kasvaessa. Puhtaita lääkehappipulloja ei ole riittävästi, ja kuljetusmatkat ovat satoja kilometrejä. Maailmalla happigeneraattorit ovat yleisesti käytössä, mutta Suomessa on vain yksi sairaalakäytössä. Viranomaisten byrokratia on käytössä estänyt generaattoreiden käytön Suomen sairaaloissa. Fimea esittää jo asennettujen laitteiden käyttöönotonkin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta terveydenhoidon kustannuksia voidaan merkittävästi vähentää ja sairaalahapen saatavuutta helpottaa lisäämällä sairaalassa sähköisesti generoidun lääketieteellisen hapen käyttöä kalliin ja kaukana tehtaalla tuotetun hapen sijaan?

Kirjallinen kysymys KK 168/2020 vp

Helsingissä 12.3.2020

Jari Koskela ps